C/2026/3939
1.9.2026

RÅDETS REKOMMENDATION

av den 10 juli 2026

om Finlands ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

(C/2026/3939)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ([1]), särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

(1) I förordning (EU) 2024/1263 anges målen för ramverket för ekonomisk styrning, som syftar till att främja sunda och hållbara offentliga finanser, hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar och förhindra alltför stora offentliga underskott. I förordningen föreskrivs att rådet och kommissionen ska genomföra multilateral övervakning inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med de mål och krav som anges i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Den europeiska planeringsterminen omfattar i synnerhet utformning och övervakning av genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna.

(2) Den 25 november 2025 antog kommissionen ett yttrande om utkastet till budgetplan för 2026 för Finland. Samma datum antog kommissionen, på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011, rapporten om förvarningsmekanismen 2026, enligt vilken Finland inte identifierades som en av de medlemsstater som skulle behöva en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, en rekommendation till rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital och ett förslag till 2026 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet ([2]) den 21 april 2026 och den gemensamma sysselsättningsrapporten och rekommendationen om humankapital den 9 mars 2026.

([1]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen konkurrenskraftskompassen, som är en strategisk ram som syftar till att stärka unionens globala konkurrenskraft under de kommande fem åren. I konkurrenskraftskompassen konstateras det att innovation, konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen samt säkerhet är förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt. Sedan konkurrenskraftskompassen offentliggjordes har den legat till grund för arbetet inom ramen för den europeiska planeringsterminen, vilket säkerställer att medlemsstaternas ekonomiska politik är förenlig med EU:s strategiska mål och skapar en enhetlig strategi för ekonomisk styrning som främjar hållbar tillväxt, innovation och resiliens i hela unionen.

(4) Under 2026 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas parallellt med det sista steget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens ([3]). Planerna för återhämtning och resiliens har, i kombination med sammanhållningspolitiska medel, varit avgörande för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna var nödvändiga för att på ett effektivt sätt hantera alla eller en betydande del av de utmaningar som identifierats i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under de senaste omgångarna och eftersom de program som finansieras genom den europeiska sammanhållningspolitiken behövde ta hänsyn till de landsspecifika rekommendationerna. Faciliteten för återhämtning och resiliens närmar sig sitt slut, men det är fortfarande viktigt att upprätthålla och bygga vidare på de reformer och investeringar som stöds och genomförs inom ramen för den, särskilt de som bidrar till att hantera de utmaningar som fastställts i de landsspecifika rekommendationerna.

(5) Den 3 juni 2026 offentliggjorde kommissionen 2026 års landsrapport för Finland. Rapporten innehöll en bedömning av Finlands framsteg med de landsspecifika rekommendationerna för 2025 och en utvärdering av Finlands genomförande av planen för återhämtning och resiliens. På grundval av den analysen fastställdes i landsrapporten de mest akuta utmaningarna som Finland står inför. I landsrapporten bedömdes också Finlands framsteg med att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och minskad fattigdom och social utestängning samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

(6) Den 20 januari 2026 antog rådet en rekommendation i enlighet med artikel 126.7 i EUF-fördraget i syfte att åtgärda situationen med ett alltför stort underskott i Finland ([4]). Rådet rekommenderade följande maximala ökningstakter för nettoutgifter: 1,3 % för 2026, 1,5 % för 2027 och 1,8 % för 2028, vilket motsvarar de maximala kumulativa ökningstakter som med 2024 som basår beräknas till 2,5 % för 2026, 4,1 % för 2027 och 5,9 % för 2028. Den korrigerande nettoutgiftsbana som anges i den rekommendationen ersätter de maximala ökningstakter för nettoutgifter för 2026 och framåt som fastställs i rekommendationen av den 21 januari 2025 om godkännande av Finlands medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan ([5]) ([6]). De maximala ökningstakter för nettoutgifter som fastställdes för 2025, som med 2023 som basår motsvarade 1,6 % årligen och 5,3 % kumulativt, är dock fortfarande relevanta för bedömningen av efterlevnaden fram till och under hela året 2025. På grundval av kommissionens bedömning av effektiva åtgärder av den 3 juni 2026 ([7]) hålls förfarandet vid alltför stora underskott i Finland vilande.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Rådets rekommendation av den 8 juli 2025 om tillåtelse för Finland att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen), EUT C, C/2025/3966, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj).

([5]) Rådets rekommendation av den 21 januari 2025 om godkännande av Finlands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2025/656, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/656/oj).

([6]) Punkt 2 och bilaga II (Reformer och investeringar som ligger till grund för en förlängning av anpassningsperioden till 7 år) i rekommendationen av den 21 januari 2025 fortsätter att gälla.

([7]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, *Europeiska planeringsterminen 2026– Vårpaketet*, COM(2026) 200 final.

(7) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att på ett samordnat sätt begära en aktivering av stabilitets- och tillväxtpaktens nationella undantagsklausul i syfte att stödja EU:s insatser för att uppnå en snabb och betydande ökning av försvarsutgifterna ([8]), och detta förslag välkomnades av Europeiska rådet den 6 mars 2025. På Finlands begäran antog rådet den 8 juli 2025, på rekommendation av kommissionen, en rekommendation som gör det möjligt för Finland att avvika från de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter ([9]). Medan den nationella undantagsklausulen är aktiverad (2025–2028) kan Finland göra omprioriteringar i de offentliga utgifterna eller öka de offentliga inkomsterna så att varaktigt högre försvarsutgifter inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.

(8) Den 30 april 2026 lämnade Finland in sin årliga lägesrapport för 2026 ([10]) om efterlevnaden av de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter, genomförandet av de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden och genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de största utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Rapporten om de åtgärder som vidtagits inom ramen för förfarandet vid alltför stora underskott ingår i den årliga lägesrapporten.

(9) Den reala BNP-tillväxten 2025 uppgick till 0,2 % och HIKP-inflationen låg på 1,8 %. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas BNP i fasta priser öka med 0,8 % 2026 och 1,4 % 2027, och HIKP-inflationen ligga på 2,4 % 2026 och 1,9 % 2027.

(10) Enligt uppgifter från Eurostat ([11]) minskade Finlands offentliga underskott från 4,4 % av BNP 2024 till 3,4 % av BNP under 2025. Minskningen av underskottet 2025 återspeglar främst effekterna av inkomstförstärkande åtgärder såsom den höjning av mervärdesskattesatsen som genomfördes i slutet av 2024 och den blygsamma utgiftstillväxten. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid stoppdatumet för prognosen förutses i kommissionens vårprognos 2026 ett underskott på 4,5 % av BNP 2026 och 4,6 % av BNP 2027. Ökningen under 2026 återspeglar främst högre offentliga investeringar i samband med leveransen av F-35-jaktflygplan, som delvis skjutits upp från 2025, och högre räntebetalningar.

(11) Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen ([12]), som omfattar både nationellt finansierade och EU-finansierade utgifter, kontraktiv med 1,5 % av BNP under 2025. Den beräknas vara expansiv, med 0,7 % av BNP 2026, och i stort sett neutral 2027.

(12) Enligt uppgifter från Eurostat ([13]) ökade Finlands offentliga skuld från 82,4 % av BNP i slutet av 2024 till 88,5 % av BNP i slutet av 2025. Ökningen av skuldkvoten 2025 återspeglar främst ett ihållande offentligt underskott och en stor positiv stock-/flödesjustering samt en blygsam nominell BNP-tillväxt. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid stoppdatumet för prognosen förutses i kommissionens vårprognos 2026 att skuldkvoten i förhållande till BNP kommer att öka till 91,2 % i slutet av 2026 och till 93,1 % i slutet av 2027. Ökningen under 2026 återspeglar främst ett högre offentligt underskott, som endast delvis motverkas av en snabbare nominell BNP-tillväxt, medan stock-/flödesjusteringen spelar en marginell roll.

([8]) Meddelande från kommissionen *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten*, Bryssel, 19 mars 2025, C (2025) 2000 final.

([9]) Rådets rekommendation av den 8 juli 2025 om tillåtelse för Finland att avvika från de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet fastställt i enlighet med förordning (EU) 2024/1263 (Aktivering av den nationella undantagsklausulen) (EUT C, C/2025/3966, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj).

([10]) De årliga lägesrapporterna för 2026 finns på https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sv.

([11]) Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

([12]) Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Syftet är att bedöma den ekonomiska impuls som härrör från finanspolitiska åtgärder, både sådana som finansieras nationellt och sådana som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter efter avdrag för diskretionära åtgärder på inkomstsidan och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder.

([13]) Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

(13) Enligt uppgifter från Eurostat ([14]) uppgick de totala offentliga försvarsutgifterna i Finland till 1,7 % av BNP 2025, vilket motsvarar en ökning med 0,5 procentenheter av BNP jämfört med referensåret 2021. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas de uppgå till 2,6 % av BNP 2026, vilket motsvarar en ökning med 1,4 procentenheter av BNP jämfört med 2021 ([15]).

(14) Unionen riskerar fortfarande att drabbas av avbrott i energiförsörjningen och hög prisvolatilitet, som förvärras av geopolitiska spänningar som påverkar de globala olje- och gasmarknaderna. Erfarenheterna från energikrisen 2022–2023 har visat att breda och icke riktade åtgärder medför stora finanspolitiska kostnader och är socialt och ekonomiskt ineffektiva. Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut i februari 2026 har Finland inte antagit några nya finanspolitiska åtgärder för att mildra de höga energiprisernas effekter för hushåll och företag ([16]).

(15) Enligt kommissionens beräkningar minskade Finlands nettoutgifter med 0,7 % 2025 och ökade kumulativt med 2,6 % under 2024 och 2025. Nettoutgiftsökningen 2025 ligger under den maximala ökningstakt som rådet rekommenderade i januari 2025. Även när 2024 och 2025 beaktas tillsammans ligger den kumulativa ökningstakten för nettoutgifterna under den rekommenderade maximala ökningstakten.

(16) Enligt kommissionens beräkningar väntas Finlands nettoutgifter öka med 4,1 % 2026 och kumulativt med 3,3 % under 2025 och 2026. Den beräknade nettoutgiftsökningen 2026 ligger över den maximala ökningstakt som rådet rekommenderade i januari 2026, och motsvarar en avvikelse på 1,5 % av BNP på årsbasis. Även när 2025 och 2026 beaktas tillsammans ligger den beräknade kumulativa ökningstakten för nettoutgifterna över den rekommenderade maximala kumulativa ökningstakten, och motsvarar en avvikelse på 0,5 % av BNP. Baserat på nuvarande prognoser för försvarsutgifterna ligger den beräknade avvikelsen dock inom flexibiliteten i den nationella undantagsklausulen.

(17) I rekommendationen om godkännande av Finlands medelfristiga plan anges de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden och en tidsplan för deras genomförande. Med beaktande av den information som Finland har lämnat i sin årliga lägesrapport konstaterar kommissionen att genomförandet av de viktigaste stegen i dessa reformer och investeringar, som skulle ha genomförts senast den 30 april 2026, i stort sett är på rätt spår. När det gäller korrigering av underskott i välfärdsområdena anses de ackumulerade underskotten i vissa områden vara för stora för att kunna korrigeras före utgången av 2026 utan att tillhandahållandet av tjänster äventyras, även om utgiftsökningen har dämpats. Regeringen har därför lagt fram ett förslag om att förlänga tidsfristen till slutet av 2029 för de regioner som har trovärdiga planer på att ta itu med underskottet. Kommissionen anser att Finland överlag har uppfyllt sina åtaganden på ett tillfredsställande sätt ([17]). Finland står dock inför ihållande utmaningar när det gäller den finanspolitiska hållbarheten. År 2025 uppgick det offentliga underskottet till 3,4 % av BNP och den offentliga skulden ökade till 88,5 % av BNP.

([14]) Eurostat, ändamålsklassificering av den offentliga förvaltningens utgifter (Cofog).

([15]) Natos definition av försvarsutgifter skiljer sig från Cofogs definition. Det kan också förekomma skillnader på grund av tidpunkten för bokföringen av utgifterna, framför allt för militär utrustning, eftersom Natos rapportering inte följer nationalräkenskapsreglerna när det gäller bokföringstidpunkt.

([16]) Detta återspeglar situationen vid stoppdatumet för kommissionens vårprognos 2026 (4 maj 2026).

([17]) Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska centralbanken, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och Europeiska investeringsbanken, *Europeiska planeringsterminen 2026– Vårpaketet*, COM(2026) 200 final.

Även om regeringen antog betydande konsolideringsåtgärder 2023 och 2024 och ytterligare åtgärder ingår i budgeten för 2026, förväntas den offentliga skulden inte stabiliseras utan ytterligare insatser. De offentliga utgifterna, som uppgick till 57,7 % av BNP, fortsatte att vara de högsta i unionen 2024. Att effektivisera de offentliga utgifterna är avgörande för att återfå finanspolitiskt utrymme, bevara utrymme för nödvändiga offentliga investeringar och ta itu med utgiftstrycket i samband med en åldrande befolkning. Utgiftsöversyner kan bidra till att kartlägga möjligheter att öka de offentliga utgifternas effektivitet. Årliga riktade utgiftsöversyner förväntas slutföras för första gången 2026, och en ny omfattande översyn planeras inför valet 2027. Finland skulle gynnas av att behålla praxisen att utarbeta regelbundna och detaljerade utgiftsöversyner med tydliga och genomförbara rekommendationer och av att systematiskt beakta deras resultat i budgetprocessen. Detta är särskilt relevant för systemet för socialt skydd, där utgifterna uppgick till 26 % av BNP 2024, vilket är långt över genomsnittet i unionen på 19 % av BNP. Finlands system för socialt skydd är omfattande men komplext och skulle potentiellt kunna avskräcka från arbete. Sedan 2023 har flera reformer antagits för att förenkla och förbättra systemets effektivitet samt stärka incitamenten att arbeta, bland annat lanseringen av den allmänna sociala trygghetsförmånen och den omfattande reformen av det sociala biståndet, som båda äger rum 2026. Även om dessa två reformer förväntas förbättra effektiviteten och incitamenten att arbeta är deras effekt på den finanspolitiska hållbarheten fortfarande osäker. Samtidigt har risken för fattigdom eller social utestängning ökat, och konsekvensbedömningar visar att de senaste reformerna verkar ha påverkat utsatta grupper mer än väntat. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att tillgodose utsatta gruppers behov och samtidigt förbättra utgifternas effektivitet.

(18) Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter deltar på ett systematiskt och meningsfullt sätt vid rätt tidpunkt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett ägarskap för ett framgångsrikt genomförande av unionens finansieringsinstrument, även inom ramen för den europeiska planeringsterminen.

(19) Genomförandet av sammanhållningspolitiska program i Finland, som omfattar stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf), Fonden för en rättvis omställning (FRO) och Europeiska socialfonden+ (ESF+), ligger över EU-genomsnittet när det gäller betalningar, även om projekturvalet fortfarande ligger under EU-genomsnittet. Det är viktigt att upprätthålla den nuvarande takten och säkerställa ett snabbt genomförande av investeringar och samtidigt maximera investeringarnas inverkan på plats. Det är avgörande att säkerställa att de nya investeringar som Finland identifierade i sin halvtidsöversyn av de sammanhållningspolitiska fonderna, särskilt de som är kopplade till de fem prioriteringar som fastställs i förordningen om halvtidsöversyn ([18]), genomförs snabbt och effektivt.

(20) Som medlemsstat vid EU:s östra yttre gräns står Finland inför utgiftstryck i samband med försvar och motståndskraft mot hybridhot liksom särskilda utmaningar som påverkar dynamiken i den ekonomiska och sociala utvecklingen.

(21) Finland står inför flera utmaningar när det gäller konkurrenskraft, utfasning av fossila bränslen, sysselsättning och genomförande av reformen av sociala tjänster samt hälso- och sjukvårdstjänster.

([18]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 av den 18 september 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen.

(22) Finland är en av unionens starkaste innovationsaktörer, tack vare en högt kvalificerad befolkning, en stor reserv med IKT-specialister, utbredd användning av digital teknik i företag, starkt internationellt forskningssamarbete, riskkapitalverksamhet och ett dynamiskt ekosystem för nystartade företag, särskilt inom deep tech. FoU-utgifterna har fortsatt att öka mot det nationella målet på 4 % av BNP senast 2030. Detta goda innovationsresultat har dock inte lett till en starkare produktivitetstillväxt, utan den har förblivit svag sedan elektroniksektorns nedgång i början av 2010-talet. För att innovation ska kunna bidra mer effektivt till tillväxt måste forskningsresultat kommersialiseras och spridas i större utsträckning i hela ekonomin. Samarbete mellan företag och den akademiska världen är viktigt för att kommersialisera innovation. I Finland har samarbetet mellan innovationsaktiva företag och universitet och forskningsinstitut minskat med tiden, medan företagsfinansieringen av universitets och högskolors FoU har stagnerat. I synnerhet små och medelstora företag har svårt att samarbeta med universitet och forskningsorganisationer och att få tillgång till relevanta finansieringsinstrument. Stödet till annan innovationsverksamhet än FoU har också försvagats, vilket kan hämma spridningen av innovation på marknaden. Även om finansieringen för samarbete mellan företag och forskningsorganisationer har ökat, skulle ytterligare intensifiering av gemensamma projekt bidra till bättre kunskapsöverföring. För att förbättra kommersialiseringen av innovation krävs också starkare entreprenörsfärdigheter och stöd till forskare. Även om Finland har infört entreprenörskapsutbildning på olika nivåer finns det fortfarande ingen övergripande strategi för att stärka forskarnas entreprenörsförmåga. Samtidigt som man respekterar det begränsade finanspolitiska utrymmet skulle Finland ha nytta av att upprätthålla de gynnsamma förutsättningarna för att FoU-ekosystemen ska frodas, även genom att säkerställa strategiskt utnyttjande av regionala och lokala innovationsstrategier.

(23) Finland har ett dynamiskt ekosystem för nystartade företag. Riskkapitalinvesteringarna per BNP ligger över EU-genomsnittet, men expansion är fortfarande en ständig utmaning eftersom de inhemska fonderna ofta är för små för att leda eller saminvestera i senare finansieringsrundor. Banklån är allmänt tillgängliga, men de är inte rätt finansieringsform för att finansiera nystartade företags expansion. Till följd av detta kan innovativa företag – särskilt de i kapitalintensiva sektorer – ha svårt att säkra tillväxtfinansiering och kan därför flytta utomlands eller söka finansiering på utländska marknader. Även om tillgången till finansiering i allmänhet är tillräcklig och en nyligen genomförd strategiöversyn av det statligt ägda investeringsföretaget Finlands Industriinvestering Ab (Tesi) bland annat har bidragit till att åtgärda bristerna i storskalig finansiering, krävs ytterligare åtgärder för att säkerställa tillräckliga kapitalflöden till höginnovativa företag. Att bredda tillgången till finansiering för expansion skulle stödja företagstillväxt, innovationsspridning och sysselsättning samt stimulera den aggregerade produktivitetstillväxten. Dessa åtgärder skulle med fördel kunna omfatta att i) öka icke-professionella investerares deltagande på tillväxtmarknader, till exempel genom att göra OST-kapitalsparkonton mer attraktiva och flexibla för att kanalisera hushållens sparande till snabbväxande företag, ii) effektivisera de gränsöverskridande investeringsförfarandena för investerare, iii) införa riktade skatteincitament för investeringar i expanderande företag och snabbväxande företag genom att reformera den skattemässiga behandlingen av riskkapital och iv) reformera beskattningen av utdelningar från icke-börsnoterade företag.

(24) Finland är en liten, öppen ekonomi som står inför utmaningar när det gäller ekonomisk säkerhet, särskilt på grund av sitt beroende av globala värdekedjor. När det gäller att säkra landets kritiska ekonomiska flöden är det viktigt att Finland fortsätter att utveckla sin kapacitet att förebygga, reagera på och anpassa sig till eventuella störningar, bland annat när det gäller it- och hybridavbrott och kritisk infrastruktur som är avgörande för ekonomin. En stor andel av företagen i Finland har rapporterat IKT-säkerhetsincidenter med konsekvenser. Dessutom visar den rad av incidenter som har drabbat undervattensinfrastruktur i Östersjöregionen hur sårbar den kritiska infrastrukturen är när det gäller överföring av data, gas och el. Det skulle gynna Finland att stödja strategiska värdekedjor och ekonomiska flöden genom åtgärder, såsom skydd av kritisk infrastruktur och upprätthållande av avancerad cybersäkerhet.

(25) Finland har lagstiftat om sitt mål om koldioxidneutralitet senast 2035. För att uppnå målet måste utvecklingen snabbas på när det gäller att minska nettoutsläppen av koldioxid. Finland har agerat beslutsamt för att minska utsläppen från energiproduktionen, samtidigt som stora investeringar har gjorts för att påskynda utfasningen av fossila bränslen i industrin.

(26) Fortsatta insatser för att fasa ut fossila bränslen i industrin är inte bara viktiga för att minska utsläppen, utan också som en källa till konkurrenskraft. Ren industriell utveckling står i centrum för Finlands framtida affärsmodell. Finland har de lägsta elpriserna i EU, vilket är en betydande fördel för de industrier som redan har ersatt användningen av fossila bränslen. Detta går hand i hand med ökade investeringar i ren teknik och den cirkulära ekonomin. Finland är en föregångare i utvecklingen av ren teknik, såsom vindkraft på land, hållbara energisystem, batteriinfrastruktur och grön vätgas, men det krävs ytterligare investeringar för att utveckla denna teknik till säljbara sektorer som stöder Finlands framtida ekonomi. För att minska beroendet av import av viktiga material och industriella insatsvaror måste Finland förbättra sin grad av cirkulär materialanvändning och resursproduktivitet, som fortfarande är bland de lägsta i EU. Att säkerställa tillgång till grön kompetens kommer att vara avgörande för att stödja den gröna omställningen av industrin.

(27) Transportsektorn spelar en avgörande roll när det gäller att uppnå Finlands klimatmål, med tanke på dess betydande potential för ytterligare utsläppsminskningar. För att uppnå Finlands mål för 2030 om utfasning av fossila bränslen inom transportsektorn krävs snabbare investeringar på områden som elektrifiering av privata fordon och utsläppsfri mobilitet, kollektivtrafikförbindelser som minskar bilberoendet och utfasning av fossila bränslen inom långdistanstransporter samt reformer för att ytterligare stimulera denna omställning. Sådana åtgärder kan ge Finland en konkurrensfördel och samtidigt främja sektorns utfasning av fossila bränslen på ett jämlikt och inkluderande sätt.

(28) Ökat tryck på skog och utsläpp från dränerade torvmarker bidrar till urholkningen av kolsänkan. Finlands skogar har länge varit en viktig kolsänka, men den senaste utvecklingen har lett till att sänkorna minskat avsevärt. Åtgärder för att öka skogstillväxten och stärka skogarnas resiliens har föreslagits. Dessa åtgärder har dock begränsat tillämpningsområde och det förväntas ta lång tid innan de får effekt. Tillväxt och resiliens i skogarna behövs för att säkerställa att naturliga sänkor stärks på medellång och lång sikt och för att Finland ska kunna uppnå sitt koldioxidneutralitetsmål. Förutom avverkning har skogstillväxten också minskat till följd av skogens ålder och klimatförändringsrelaterade orsaker, bland annat torka och historiskt höga temperaturer. Dessutom är skillnaden mellan det planerade nettoupptaget och Finlands LULUCF-mål för 2030 det näst största beräknade underskottet bland EU:s medlemsstater, men prognoserna innefattar stor osäkerhet. För att förbättra kolsänkorna krävs förstärkta hållbara markförvaltningsmetoder och ökade investeringar i klimatresiliens. Beslutsamma ytterligare åtgärder krävs för att stärka kolsänkorna och för att Finlands mål om koldioxidneutralitet ska kunna uppnås.

(29) Under 2025 ökade arbetslösheten till 9,7 %, delvis på grund av ökat arbetsmarknadsdeltagande, medan sysselsättningsgraden sjönk till 76,3 %. Långtidsarbetslösheten ökade till 2,4 % under 2025, vilket är högre än EU-genomsnittet. Ungdomsarbetslösheten uppgick till 21,8 % under 2025, vilket är betydligt högre än EU-genomsnittet, och andelen unga som varken arbetar eller studerar ökade till 11,0 %. Finland har infört flera åtgärder för att aktivera arbetskraften, bland annat en reform av det sociala trygghetssystemet och inrättande av kommunala sysselsättningsområden. Nationell statistik visar dock att deltagandet i aktiva arbetsmarknadsåtgärder har minskat sedan 2022. ([19]) Kommunerna står inför höga kostnader för utbetalningar av arbetslöshetsersättning och tillhandahållande av offentliga arbetsförmedlingar, och efterfrågan på båda är exceptionellt hög under konjunkturnedgången. Insatser för att rikta de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna mer mot grupper med större behov av tjänster, såsom ungdomar och långtidsarbetslösa, skulle bidra till att förbättra utgiftseffektiviteten och bättre stödja övergången till arbete i den exceptionella situationen på arbetsmarknaden.

(30) Mot bakgrund av humankapitalets avgörande roll för att stärka unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende rekommenderade rådet 2026 medlemsstaterna att vidta åtgärder för att skyndsamt ta itu med strukturella utmaningar kopplade till humankapital på områdena kompetens och utbildning som hämmar konkurrenskraften. De landsspecifika rekommendationerna för 2026 till Finland kan bidra till genomförandet av rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital.

([19]) Minskningen av arbetskraftsdeltagandet kan överskattas, eftersom endast de lagstadgade arbetsförmedlingarna övervakas och utvärderas nationellt. Kommunerna tillhandahåller också icke lagstadgade tjänster som inte övervakas nationellt.

(31) Att stärka tillgången på kvalificerad arbetskraft, bland annat genom formell utbildning samt kompetensutveckling och omskolning för vuxna, skulle gynna Finlands produktivitet, konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt. 2025 sjönk andelen högskoleutbildade personer i Finland till 38,2 %, vilket är lägre än EU-genomsnittet på 44,8 % och långt under Finlands ambition att nå 50 % senast 2030. Samtidigt uppgick arbetslösheten bland personer med högst grundskoleutbildning till 22,9 %, vilket visar att kompetensbrist är ett allvarligt hinder för sysselsättning. Trots en hög inskrivningsgrad inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik fortsätter bristen på arbetskraft att växa fram inom flera högkvalificerade yrken. För att på lång sikt motverka kompetensbristen är det viktigt att utöka utbudet inom högre utbildning så att det bättre reflekterar arbetsmarknadens behov och att höja antalet högskoleutexaminerade.

(32) Reformen av de sociala tjänsterna samt hälso- och sjukvårdstjänsterna, genom vilken det nya systemet för tillhandahållande av tjänster infördes i början av 2023, har bromsat kostnadsökningen och förbättrat den rättvisa tillgången till primärvårdstjänster. Det finns dock fortfarande skillnader i den finansiella hållbarheten och tillhandahållandet av tjänster mellan välfärdsområdena. De självrapporterade icke tillgodosedda medicinska behoven är fortfarande bland de högsta i unionen. Samtidigt innebär den åldrande befolkningen en utmaning för resiliensen och den finanspolitiska hållbarheten i Finlands sociala sektor samt hälso- och sjukvårdssektor, inbegripet äldreomsorgssystemet. Genom att skärpa styrningen av de sociala tjänsterna samt hälso- och sjukvårdstjänsterna och finansieringen av välfärdsområdena, integrera de olika it-systemen och utnyttja data och AI skulle man kunna stödja insatser för att hantera de icke tillgodosedda behoven, minska skillnaderna och ytterligare minska ineffektiviteten i systemet för tillhandahållande av tjänster. Att ta itu med dessa utmaningar skulle också bidra till att stödja uppåtgående social konvergens, i enlighet med kommissionens andra steg i landsanalysen inom ramen för social konvergens ([20]).

(33) Mot bakgrund av de nära kopplingarna mellan euroområdets ekonomier och deras gemensamma bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion rekommenderade rådet 2026 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina planer för återhämtning och resiliens, för att genomföra 2026 års rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet. För Finland bidrar rekommendation 1 till genomförandet av de första, andra, tredje och femte rekommendationerna om euroområdet, rekommendation 2 till genomförandet av den fjärde rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet, rekommendationerna 3 och 4 till genomförandet av den sjunde rekommendationen om euroområdet och rekommendation 5 till genomförandet av den femte rekommendationen om euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Finland att 2026 och 2027 vidta följande åtgärder:

1. Följa de maximala ökningstakter för nettoutgifter som rådet rekommenderade den 20 januari 2026, i syfte att åtgärda situationen med ett alltför stort underskott samtidigt som man utnyttjar flexibiliteten i den nationella undantagsklausulen, som aktiverats av rådet. Stärka de samlade utgifterna och beredskapen på försvars- och säkerhetsområdet och samtidigt säkerställa skuldhållbarhet och utgiftseffektivitet och gradvis anpassa budgeten för att klara strukturellt högre försvarsutgifter. Säkerställa att de åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av de höjda energipriserna till följd av krisen är tillfälliga och inriktade på att skydda utsatta hushåll eller tillgodose energiintensiva företags behov och bevarar incitamenten till energibesparingar och att deras finanspolitiska kostnader är förenliga med åtagandena enligt EU:s finanspolitiska ram. Fortsätta att genomföra de reformer och investeringar som ligger till grund för förlängningen av anpassningsperioden i enlighet med rådets rekommendation av den 21 januari 2025. Effektivisera de offentliga utgifterna genom att genomföra regelbundna och detaljerade utgiftsöversyner som fastställer konkreta åtgärder som ska beaktas i budgetprocessen, inbegripet översyner av det sociala trygghetssystemet i syfte att stödja de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet, samtidigt som utsatta gruppers behov tillgodoses.

2. Säkerställa kontinuitet i de reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Upprätthålla takten i genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, när så är lämpligt, på grundval av omfördelning till de strategiska prioriteringar som överenskommits i samband med halvtidsöversynen och den flexibilitet som medges inom den sammanhållningspolitiska ramen. Ta itu med de unika utmaningarna avseende socioekonomi, säkerhet och civil beredskap som framför allt påverkar de regioner som ligger vid EU:s östra yttre gräns, inbegripet behovet av att investera i infrastruktur med dubbla användningsområden.

([20]) SWD(2026) 122 – Second-stage country analysis on social convergence in line with the Social Convergence Framework (SCF) (inte översatt till svenska), 2026.

3. Stödja FoU-ekosystemet och förbättra kommersialiseringen av innovation genom att i) stärka samarbetet mellan företag och den akademiska världen med hjälp av gemensamma projekt och ii) förbättra entreprenörsfärdigheterna och stödet till forskare. Bredda tillgången till finansiering för expansion för innovativa nystartade företag och snabbväxande företag och stärka ekosystemet för finansiering med eget kapital. Stärka den ekonomiska säkerheten, inbegripet när det gäller kritisk infrastruktur och cybersäkerhet.

4. Minska koldioxidutsläppen genom att stärka offentliga och privata investeringar i utfasningen av fossila bränslen inom industri och transport (t.ex. genom elektrifiering), i ren teknik och lösningar för en cirkulär ekonomi samt genom att säkerställa en hållbar användning av mark- och skogsresurser.

5. Göra de aktiva arbetsmarknadsåtgärderna mer riktade. Ta itu med kompetensbrist och kompetensglapp genom omskolning och kompetensutveckling av arbetstagarna och genom en breddning av den högre utbildningen när det gäller den mest eftersökta kompetensen på arbetsmarknaden. Fortsätta att förbättra de sociala tjänsternas samt hälso- och sjukvårdstjänsternas effektivitet och insatserna för att förbättra tillgången till tjänster, inbegripet äldreomsorg.

Utfärdat i Bryssel den 10 juli 2026.

På rådets vägnar

S. HARRIS

Ordförande